

INSTRUKCJA

UDZIELANIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ I NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO OSOBOM FIZYCZNYM – PROWADZĄCYM JEDNOOSOBOWĄ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ NIEZATRUDNIAJĄCYM INNYCH OSÓB W CIĄGU OSTATNIEGO ROKU JAKO POMOCY DE MINIMIS.

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie udzielane osobom fizycznym – prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającym innych osób w ciągu ostatniego roku na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945 oraz z 2024 r. poz. 928) są pomocą *de minimis*. Podlega zatem regulacjom przewidzianym w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 702 – dalej „ustawa”). Określa ona m.in.:

- zasady udzielania pomocy publicznej,
- zasady monitorowania pomocy publicznej,
- tryb zwrotu pomocy publicznej.

Ubieganie się o pomoc (art. 37 ust. 1 ustawy)

Od podmiotu ubiegającego się o pomoc należy zażądać – przed udzieleniem pomocy – przedstawienia:

1. wszystkich zaświadczeń o pomocy *de minimis* i zaświadczeń o pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w ciągu ostatnich 3 lat,

albo:

- oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie,
- oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie

(wzór oświadczeń stanowi załącznik nr 1);

2. informacji niezbędnych do udzielenia pomocy, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* (tj. Dz.U. 2024, poz. 40) dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc *de minimis*.

3. Jeżeli podmiot ubiegający się o pomoc dokonuje zapisu przez system teleinformatyczny nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, przed uzyskaniem pomocy składa zaświadczenia, oświadczenia i informacje za pomocą systemu.

Wstrzymanie się z udzielaniem pomocy (art. 37 ust. 7 ustawy)

Podmiot udzielający pomocy nie może jej rozpocząć przed przekazaniem przez podmiot ubiegający się o pomoc wyżej wymienionych dokumentów.

Zwrot pomocy (art. 25 ust. 1 ustawy)

Beneficjenta pomocy należy pouczyć o możliwości i warunkach domagania się od niego zwrotu kwoty stanowiącej równowartość udzielonej pomocy publicznej wraz z odsetkami.

Monitorowanie pomocy publicznej (art. 31 ust. 1 ustawy)

Beneficjenta pomocy należy pouczyć, że pomoc publiczna jest monitorowana. Obejmuje ono gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji o udzielanej pomocy publicznej, w szczególności o jej rodzajach, formach i wielkości, oraz przestrzeganie krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie.

Upublicznienie pomocy (art. 11a ust. 2 ustawy)

1. Beneficjenta pomocy należy uprzedzić o obowiązku upublicznienia faktu udzielenia pomocy. W tym celu należy zebrać od niego dane obejmujące numer identyfikacji podatkowej, nazwę, podstawę prawną udzielenia pomocy, dzień udzielenia pomocy, wielkość przedsiębiorcy, informacje o siedzibie, miejscu zamieszkania i rodzaju prowadzonej działalności, wartość pomocy, formę oraz przeznaczenie pomocy.

2. Uzyskane dane należy udostępnić na stronie internetowej Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zaświadczenie (art. 5 ust. 3 i 3a ustawy)

1. Po udzieleniu pomocy podmiot udzielający pomocy powinien wydać beneficjentowi pomocy zaświadczenie (według wzoru – załącznik nr 2) stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą *de minimis*.

2. W przypadku gdy wartość faktycznie udzielonej pomocy *de minimis* okaże się inna niż wartość pomocy wskazana w wydanym zaświadczeniu, podmiot udzielający pomocy powinien, w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia tego faktu, wydać nowe zaświadczenie, wskazujące właściwą wartość pomocy oraz stwierdzające utratę ważności poprzedniego zaświadczenia.

3. Wartość pomocy powinna wynikać z deklaracji, zeznania rocznego lub innego dokumentu. W innym przypadku beneficjent pomocy *de minimis* powinien poinformować podmiot udzielający pomocy o skorzystaniu z tej pomocy w terminie 7 dni od dnia udzielenia pomocy. O takim obowiązku należy go pouczyć.

4. Wartość udzielonej pomocy oblicza się przy uwzględnieniu:

- dotacji celowej przyznawanej powiatom na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej obejmującego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w danym roku (art. 28 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej),

- liczby wszystkich punktów nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP) i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (NPO) w danym roku (obliczona zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej),

- liczby dni świadczenia pomocy w danym roku z wyłączeniem dni, o których mowa art. 1 pkt 1 ustawy z 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (art. 8 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej),

5. Wartość udzielonej pomocy stanowi iloczyn godzin udzielonej jednorazowo pomocy oraz ustalonej dla danego roku wartości jednej godziny pomocy.

6. Wartość jednej godziny pomocy oblicza się według algorytmu:

koszt jednej godziny porady = kwota dotacji na dany rok : liczba punktów NPP i NPO w danym roku : liczba godzin dyżuru w ciągu dnia : liczba dni świadczenia pomocy w danym roku z wyłączeniem dni wolnych od pracy.

Przykładowo, dla 2024 r., koszt jednej godziny porady wynosi:

104 830 440 zł : 1490 punkty : 4 godziny dziennie : 252 dni roboczych w 2024 = 69,79 zł, po zaokrągleniu 70 zł,

gdzie:

- kwota dotacji na 2024 r. - 104 830 440 zł;

- liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP) i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (NPO) w 2024 r. – 1490;
 - liczba godzin dyżuru w ciągu dnia – 4 (art. 8 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej)
 - łączna liczba dni świadczenia pomocy w danym roku z wyłączeniem dni wolnych od pracy - 252
- przy założeniu, że w ramach jednodniowego dyżuru udzielone są 4 porady, co daje średnio 4 porady jednego dnia w jednym punkcie.

Sprawozdawczość (art. 32 ust. 1 ustawy)

Podmiot udzielający pomocy jest zobowiązany sporządzić i przedstawić Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie albo informację o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym. Sprawozdanie powinno zawierać w szczególności informacje o beneficjentach pomocy oraz o rodzajach, formach, wielkości i przeznaczeniu udzielonej pomocy. Dokumenty te należy przekazać przez teletransmisję danych w postaci elektronicznej z wykorzystaniem formularzy zamieszczonych w aplikacji SHRIMP udostępnionej pod adresem <https://www.uokik.gov.pl/>.

Załącznik 1. – wzór oświadczenia beneficjenta

.....

Dane identyfikacyjne beneficjenta pomocy

(NIP, imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres podmiotu ubiegającego się o pomoc *de minimis*)

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE POMOCY DE MINIMIS

na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 702) oraz Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 roku w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023 r.).

Świadomy(a) odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, wynikającej z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17)

oświadczam¹, że:

otrzymałem(am) / nie otrzymałem(am)²

w ciągu ostatnich 3 lat pomoc(y) *de minimis* oraz pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie³

W przypadku otrzymania pomocy proszę wypełnić poniższą tabelę:

¹ Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702) w przypadku nieprzekazania lub przekazania nieprawdziwych informacji o pomocy publicznej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może, w drodze decyzji, nałożyć na beneficjenta pomocy karę pieniężną do wysokości równowartości 10 000 EURO.

² niepotrzebne skreślić.

³ pomoc *de minimis* w rozumieniu art. 3 Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 roku w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023 r.) to całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznanej przez państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu, która nie może przekroczyć 300 000 EURO w okresie trzech lat. Wartość pomocy jest wartością brutto, tzn. nie uwzględnia potrąceń z tytułu podatków ani innych opłat. Jeżeli z powodu udzielenia nowej pomocy *de minimis* odpowiednie pułapy zostałyby przekroczone, nowa pomoc nie czerpie korzyści z przepisów rozporządzenia.

Lp.	Nazwa podmiotu udzielającego pomocy <i>de minimis</i>	Podstawa prawna otrzymanej pomocy ⁴	Dzień udzielenia pomocy (dzień – miesiąc – rok) ⁵	Nr programu pomocowego, decyzji lub umowy	Forma pomocy ⁶	Wartość pomocy brutto ⁷	
						w zł	w euro ⁸
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

.....

Data i czytelny podpis beneficjenta pomocy

⁴ Należy podać pełną podstawę prawną udzielenia pomocy (nazwa aktu prawnego).

⁵ Dzień nabycia przez wnioskodawcę prawa do skorzystania z pomocy, a w przypadku gdy udzielenie pomocy w formie ulgi podatkowej następuje na podstawie aktu normatywnego – terminy określone w art. 2 pkt.11 lit. a-c ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

⁶ Pomocą jest każde wsparcie udzielone ze środków publicznych w szczególności: dotacje, pożyczki, kredyty, gwarancje, poręczenia, ulgi i zwolnienia podatkowe, zaniechanie poboru podatku, odroczenie płatności lub rozłożenie na raty płatności podatku, umorzenie zaległości podatkowej oraz inne formy wsparcia, które w jakikolwiek sposób uprzywilejowują ich beneficjenta w stosunku do konkurentów.

⁷ Należy podać wartość pomocy jako ekwiwalent dotacji, obliczony zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (tj. Dz. U. Nr 2018, poz. 461), wydanym na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

⁸ Należy podać wartość pomocy w euro ustaloną zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej równowartość pomocy w euro ustala się według kursu średniego walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu udzielenia pomocy.

Załącznik 2. – zaświadczenie przekazywane beneficjentowi po udzieleniu pomocy – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybolóstwie (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 350) – link do pobrania: <https://uokik.gov.pl/Download/728>.